

UNDERVEJS

Undervejs.

Det er ikke nødvendigt at rejse for at være undervejs. Men rejsen er en egnet ramme for en beskrivelse af neutralitet og diskretion, der er islæt i undervejs. Rejsen som mål og ikke middel, stilstand i et transportmiddel i bevægelse. Neutraliteten bliver kropslig på de lange stræk, hvor det i reglen er nødvendigt ikke at skulle tisse eller mere. Det er således bedst ikke at spise eller drikke ret meget før afgang, idet det er uvist, om muligheden for at afgive opstår. Kroppen sættes på vågeblus, så lidt som muligt kommer til eller forsvinder. Den frivillige dehydrering betyder at kroppen tilnærmes en pakke under transport og indgår i den vidunderlige fjernhed, hvor tid og bevægelse løber sammen og selvet reduceres til hjertets slag.

Den fuldstændige bevarelse af kropslig stilstand er naturligvis umulig. Sved afgives og det røde støv, der oftest hvirvler i luften over dårlige veje i Thailand, sætter sig i håret og trænger ind i mund og næse, og før eller siden vinder trangen til en cigaret, der kun kan ryges ud af bussens vindue med mere rødt støv til følge.

Med efter turen er også de ømme muskler, og i søvne høres råbet, "løi-løi-løi-løi-løi", som bussens bagerste funktionær, der klatrer adræt som en abe i bagdøren for at hjælpe gamle og børn med bagage, bruger for at varsko chaufføren. Eller det korte "hai", der må betyde "bare kør"!

De billigste busser er de bedste på trods af det røde støv. De er langsommere og skrumpler, men bruges af de fattige, der sjældent taler fremmedsprog, hvilket er godt for den tilnærmelsesvis neutralitet. Ganske vist stirrer skolebørn og unge munke forventningsfuldt på den hvide mand, men det bliver for det meste kun til generte smil, for den vidunderlige fjernhed respekteres. De kender den selv.

Den vidunderlige fjernhed savnes i det hjemlige Vesten, hvor blot at sidde og hænge iagttagende nærmest forskrækker. Focus på oplevelser tager turisterne med, og deres punktvisse form for rejse er det modsatte af undervejs.

Jeg tog nattoget fra Bangkok til Nong Khai. Få dage før var jeg for første gang ankommet til Thailand, og det sidste af flyveturen foregik efter mørkets frembrud, så et personligt indtryk af det landlige Thailand var det ikke blevet til, end ikke oppefra. Indtil da kendte jeg kun Bangkoks skrattende murbrok.

Udenfor Bangkok sås kun tungt tropisk mørke fra min vinduesplads, og manglen på mulighed for at skelne udenfor toget øgede kun min i forvejen store usikkerhed over, hvor jeg egentlig var på vej hen. Det var første gang jeg var bortrejst alene så langt væk.

Jeg gik ned i spisevognen mest for at drikke. Der var toilet i toget, og jeg havde iøvrigt endnu ikke haft brug for at lære mig selv dehydrerings-tricket. Og selvom mit sæde var af ganske acceptabel standard var en brandert nok nødvendig for at falde i søvn. Jeg drak riswhiskey og øl, indtog min plads, stirrede ud i det tykke mørke og faldt tilsidst i søvn.

Jeg vågnede efter det var blevet lyst. Med søvn i mine øjne huskede jeg, hvor jeg var. Jeg gned mine øjne, drejede mit hoved og så ud af ruden.

Udenfor lå rismarker af helt utrolig grønhed. Et par mennesker og en vandbøffel sås i sving, men det var grønheden, der slog. Jeg havde aldrig set noget lignende, og de små, lyse hår på mine underarme rejste sig øjeblikkeligt. Det kildede i nakken, mit livs længste kuldegys. Det simpelthen væltede op af jorden med planter i farver af hidtil helt ukendt styrke.

JA, tænkte jeg, JA!

Hotel.

De billige hoteller i Thailand er ikke netop paradisiske. Som regel drives de af kinesere, der er ret ligeglade med gæsterne og med, hvad der iøvrigt foregår, hvis de blot kan sove det meste af dagen. Hvis de ikke sover eller bare hænger, larmer de gerne. Om natten måske som følge af druk, hvor de så engang efter midnat ender sammenfiltret i en stor dyng på gulvet, så gæster, der vender sent tilbage til hotellet, må passe på ikke at træde på en legemsdel.

Før daggry er de oftest oppe, og hoster og harker og snotter og spytter, så gæsterne vækkes, hvis da ikke gæsterne selv har været meget fulde om natten. Efter nogen tids rensning af luftveje begynder så dagens slummer, hvor en nyankommen, der ønsker et værelse, må støje insisterende for at blive mødt med et såret blik fra en vækket kineser, som kun muligvis afbryder døsen for at vise et værelse frem.

Der findes dog også kineserhoteller, hvor værterne ikke larmer, hvilket skyldes, at de som regel opholder sig et andet sted. Over gården nede af vejen i et andet og bedre hus. Efter betaling ledes gæsten et godt stykke væk fra det gode hus og opad en skramlet trappe til en førstesal af papirtyndt træ. Her er alt overladt til gæsternes forgodtbefindende, hvilket for det meste indebærer larm.

Modsat de også udbredte guesthouses, der udbyder tryghed i form af evindelige oplevelser for rygsækturisten, som ikke skal udsættes for blot at sidde og hænge, er hotellernes klientel som regel interessant. Det er selvfølgelig bestemt ikke velstillede, der er tale om her, og de allermest forhutlede hoteller kan ikke anbefales sarte. Bortset fra enkelte hvide excentrikere eller bundfald er det mest hel- eller halvprostituerede samt bengalere, der bebor de billigste kineserhoteller. Især bengalerne er sølle, og end ikke luderne ser til deres side. Det er som regel ikke klart, præcist hvad bengalerne egentlig har tænkt sig, men formodentlig venter de på et eller andet - et indrejsevisum, en opholdstilladelse - og satser på at bruge absolut ingen penge imens, nok fordi de ingen har. Så de bor 6-8 mand i et enkeltværelse, og opholder sig på hotellet stort set hele tiden. Så selvom de er små rent fysisk, er det underligt, at de næsten altid er i godt humør. Kineserhotellerne er altså ikke rekreation, men forlænger undervejs. Som rødt støv blæser de mod hovedet.

Mørbanket af buskilometer og aldeles tør af rødt støv kom jeg til Udon Thani. Byen var en vigtig ameri-

kansk base under vietnamkrigen, og radarskærme og radiomaster ses stadig i byens udkanter. Også i stemning synes Udon præget af denne fortid. Udhoret og uden illusioner.

Sådan havde jeg det dog ikke, men jeg var temmelig smadret efter at have rejst og rejst med bus i Nordøst-thailand, og det eneste jeg ønskede var et måltid og en seng, hvor jeg kunne sove igennem inden sidste etape til Laos.

Omgivet af restauranter lå et umiddelbart tilforladeligt kineserhotel, hvor jeg indlogerede mig for natten. Der var godtnok tale om sædvanlige vakkelvorne træskillevægge på en førstesal, og blandt de øvrige gæster bemærkede jeg straks en flok bengalere, der var i færd med at koge lam på det fælles baderum og toilet, mens de sang. De hilste imidlertid venligt, da jeg tilsede lige ved lammegryden, og de var tilsyneladende kun fire mand pr. rum, så hotellet gik vel an for en enkelt nat. Desuden orkede jeg ikke at lede efter et andet sted.

Efter jeg havde fået noget at spise og købt en pose øl, som skulle dæmpe den busmotor, der stadig kørte indeni, vendte jeg tilbage til hotellet for at knalde ud på sengen. Da jeg låste mig ind på mit værelse dukkede min nabo frem og prøvede at smutte med ind. Hun var en overordentlig grim thaikvinde, som så ud til at være på heroin eller også var det bare Udon Thani, der havde gjort hende så afdanket. Jeg afviste hende så høfligt som muligt, og lagde mig på sengen med øl og stadig lyden af bengalsk sang.

Min nabo boede åbenbart sammen med et barn, som hun snakkede med på pudsigt engelsk, hvilket dog

måske var til ære for mig, idet de overvejede, hvordan hun kunne få fat i "the handsome young man next door". Bengalerne skulle hun ikke nyde noget af, men den hvide fyr havde nok kassen. Jaja, tænkte jeg og drak min øl.

Efter et par øl skulle jeg tisse, og med pengebæltet i hånden satte jeg døren på klem, og gik de få skridt for at ordne sagen. Da jeg kom tilbage var døren til mit rum låst indefra, idet en slå på indersiden af døren havde frigjort sig - eller snarere var blevet frigjort - og var gledet ned i det dertil indrettede hul i gulvet. Den grimme luder dukkede op med et stort smil på læben og iagttog, hvorledes jeg tordnende træt iført pengebælte og underbukser prøvede at få døren op. Det gik selvfølgelig ikke, og jeg begyndte at føle mig desperat sårbar næsten uden tøj med den skrækkelige luder omkring mig og bengalsk sang, der blev ved og ved.

Netop som jeg var ved at belave mig på den pinlige vandring ned af vejen efter hjælp hos de kinesiske hotelværter dukkede en hvid mand op, og spurgte, hvad problemet var. Selvom han lignede en mand, der havde været forsvundet i mange år, fik jeg det straks lidt bedre, og med et glimt af håb satte jeg ham ind i situationen. Han bad mig vente et øjeblik og gik ind på sit rum, hvorefter han vendte tilbage med en art spatel, som han fik lirket ind til slåen, der blev fisket op af hullet. Jeg kastede mig ind på værelset, som luderer igen forsøgte at trænge med ind i i vrede over at se sin plan forpurret. Denne gang smed jeg hende temmelig håndfast ud, da jeg havde sikret mig, at mine ting var der endnu. Jeg gav i mangel af andet min rednings-

mand en af øllerne, og takkede overstrømmende. Han slog det hen, og sagde at det intet problem var, idet han havde masser af velegnet værktøj i sin egenskab af kunstmaler. Så gik han med sin øl.

Jeg drak også et par øl mere inden jeg sov, mens jeg tænkte på, hvad i alverden en kunstmaler lavede på dette afsindige hotel i en så trøstesløs by. Da jeg skulle tisse låste jeg omhyggeligt døren udefra med min hængelås og tog nøglen med.

Kort før daggry blev jeg vækket af en helt vild buldren. Det var en mand, der hamrede på væggen ind til luderer ved siden af, mens han råbte eder af fuld hals. Det var tæt på, at det hele faldt sammen. Om han var en utilfreds kunde eller en vred alfons fremgik ikke, men han lød så edderspændt rasende, at jeg ikke skulle rodes ud i mere, så jeg blev liggende.

Han stoppede, da det blev lyst, og bengalerne begyndte at synge. Jeg pakkede mine småting på rekordtid, og forsvandt fra det afsindige hotel i det tidlige morgenlys. Jeg tror, jeg nåede den allerførste bus mod Mekongfloden den dag.

Floden.

Der hviler et skær af uudgrundelighed over Mekongfloden og opland. En sagte mystik, der hænger sammen med det forholdsvis fravær af industri, vandkraft og fuldstændig officiel kontrol over flodens øvre løb. Især om natten synes det uvisse næsten tilstede. Det åbenlyst utæmmede giver stof til underlige historier om mennesker, der forsvinder, og UFOer, der

viser sig. Og folk langs floden kan smile så sært som kender de indgangen til en hemmelig tunnel.

Ihvertfald er der næppe tvivl om at smugleriet trives ved floden. Der er både om natten og blafrende lys og ikke ret langt mellem Thailand og Laos. Et sug af en grænse også mellem rødt støv og gammeldags jungle. Det er som regel muligt, selv hvis strømmen ikke kan anes med det blotte øje, at fornemme vandets skiften. Et syn af til stadighed splinternyt vand undervejs fra nord for Tibet. At udfordre floden vil nok være dumt. Respekten sidder i menneskene, som høster fantastiske grøntsager i aflejret slam så stille. Ærefrygt har gjort dem til omgivelser. Det er, som ser de sig selv, som underlagt flodens passage.

Fredag aften efter solnedgang blev der tændt lys i kulørte lamper i nogen af de små huse helt nede ved floden. Og i døråbningerne stod en eller flere piger og spejdede ud i den lille bys mørke. Jeg fik hurtigt en fornemmelse af, at der ikke ret tit kom nogen forbi, for pigerne havde ikke den drevenhed, jeg kendte fra større byer. Det var som om, at de farvede lys var tændt på trods, at der alligevel måtte gøres et eller andet.

Jeg tog mig sammen og gik ind i et hus med balkon udover floden. Der var tre piger i det lille hus, og de var meget smukke. Jeg satte mig næsten ude på den sorte flod, og de smukke piger serverede en øl og anbragte sig omkring mig. Da vi ikke havde noget fælles sprog kunne jeg ikke tale med dem. Men de smilte og så på mig, og hvergang, jeg havde taget en slurk af mit glas, hældte de op fra flasken.

Jeg stirrede ud i mørket, der af og til blev brudt af et

glimt af hvidt fra en båd eller et blink fra Laos. Og indimellem lød en åres plask, så der var også nogen på floden, der ikke kunne ses. Jeg tænkte på lovløsheden oppe ad floden. Rygterne om de fordrukne mænd i Tha Li, smuglere, der solgte kvinder fra Laos.

Jeg så også på pigerne. To af dem dansede lidt, den tredje hældte øl op. Jeg prøvede at spørge om Laos, om de vidste, hvordan der var, men det lykkedes ikke rigtig. Da min øl var tom, betalte jeg og gik, og pigerne smilte stadig.

Jeg havde ikke lyst til at prøve nogen af de andre steder med farvet lys, men gik lige til mit logi og røg en del cigaretter. Jeg tænkte på, at pigerne i Chiang Khan havde øjne, der var til at forstå, og at øjnene havde sagt det samme. TAG OS MED! DER SKER INTET HER! GIV OS EN PLADS I DIT HJERTE!

Jeg tænkte på pigerne i Chiang Khan indtil jeg omsider faldt i søvn. Det var længe efter at musikken var slut, lysene slukket og at byens hunde var begyndt at hyle for natten.

Provinsby.

I provinsbyerne i Thailand er timerne omkring og efter solnedgang opslugende intense. Det gælder især i de større eller middelstore provinsbyer, hvor der kan opstå menneskehav, uden at det kan sammenlignes med Bangkoks udmattende grød af kroppe.

I de glødende timer nydes der. Mennesker spiser svøbt i lunt mørke, og der bæres frem i røg, snak og dufte. Gaderne emmer af liv og overstået arbejdsdag,

og selv de, der slider bag en wok, ser ud til at have en aften. I disse timers bugnende liv glemmes det røde støv, og menneskene strømmer.

Der er tale om overflod, så det kan mærkes ind i hjørnet på en bar, hvor uforstyrret iagttagelse er mulig. Mens riswhiskeyen glider ned bliver udsynet fra under dække stadig varmere, og tilsidst bliver kroppen næsten et med væggen, forsvinder på en måde ind i hjørnet, og øjnene bliver faktisk alt.

Det er naturligvis klart at den fuldstændige diskretion ikke holder stik. Tilstedevær kan ikke ophæves fuldtud. Og at prøve er måske også spionage eller lureri, hvor den hellige, der ikke vil deltage, bliver en parasit, som drikker af folk i live.

Alligevel er det skønt at se på enkel glæde undervejs med blot øjne over flasken.

Jeg var efterhånden træt af at være en skygge undervejs, og jeg savnede mit sprog og min stemme. Jeg havde rejst i dage uden et ord, dækket af rødt støv og næsten sunket ind i min stilstand. Den vidunderlige fjernhed var ved at indtage mig helt, og i solnedgangstimernes tæthed blev det for meget.

Tidligere på dagen i Phitsanulok havde jeg set et sted med guitarer og vestlig musik, og da jeg ikke kunne se andre, selv spinkle chancer for at slippe ud af min lomme, gik jeg derhen. Der var ikke ret mange gæster, men flere indfandt sig under mit sene aftensmåltid, og da jeg opmuntret af et par øl på forespørgsel fik lov at låne en guitar, var der kvartfyldt. Det var rigeligt, for stedet var temmelig stort, og jeg syntes selv, at min stemme lød sprukken og at mine fingre faldt

over strengene. Så jeg holdt inde efter et par sange, men bifaldet var varmt og opmærksomheden på den pludselige, hvide mand var stor. Og oppefra, fra en førstesalsbalkon, kaldte de på mig.

Ør og opstemt af mit mod og min genetablerede eksistens i forhold til andre gik jeg derop, hvor de inviterede på fødselsdagsmiddag. Jeg slog til, og da fødselsaren underviste i engelsk kunne vi tale og tale.

Jeg fik øl og whiskey og små smagsprøver af fantastisk mad, og vi snakkede og skålede, og mens stedet blev fyldt gik et band på scenen. Stemningen blev stadig højere og jeg blev fuldere, og kunne mærke tung falde ned gennem kroppen og letheden af menneske i fællesskab tage plads istedet.

Fællesskabet må have kunnet ses udadtil, eller også var det kombinationen af hvid mand og fødselar, der trak, for stedets ejer slog sig ned hos os ved bordet. Det betød, at vi blev endnu mere stadig fuldere, mens det lokale band spillede den sære, thailandske kopi af rock, hvor det hele er korrekt, men rytmen mangler. Det stive beat forhindrede dog ikke at festen tog til for fulde huse.

Med øjne af druk i sløret jubel slog ejeren fast, at han ikke ville lukke den nat, og at nu skulle jeg på scenen. Jeg afslog og henviste til, at bandet var et band og skulle respekteres, og at jeg ikke ville komme der og spille smart. Det virkede ikke på ejeren, som fejede al snak om respekt for andre musikere til side ved at påberåbe sig sit ejerskab af bandet. Jeg prøvede med, at jeg var for fuld, men overfor en nu større pressionsgruppe kunne jeg ikke holde stand, og vaklende fortinnet blev jeg ført til scenen.

Jeg fik udleveret en guitar, og opdagede, at min fulds-
skab betød, at jeg ikke kunne skifte akkord, men nok
holde en rytme, og fik vistnok forklaret dette til det
sympatiske band. Oppe fra scenen lignede den fulde
kæmpeklub et hav af hoveder med skæve øjne, der
så betænkeligt forventningsfulde ud. Nåh, hvad fan-
den, tænkte jeg, og med den herlige mangel på kritisk
sans, der kendetegner den rigtigt fulde, tog jeg min
akkord og gik igang.

OG FOLK GIK FULDSTÆNDIG AMOK! De skæve
øjnes hav begyndte at bølge, arme flagrede, klubben
duvede og slog til den ene akkord, og bandet lo som
i lykke. På en eller anden måde havde jeg fundet min
rygmarv bag sprutten, og rytmen, som jeg modsat
thaierne drak som barn, stod ud i stråler fra scenen.
Slaget, der spænder, den rigtige rock, havde jeg med
mig til byen.

Jeg har ikke rigtig nogen fornemmelse af, hvorlænge
jeg stod på scenen med bandet og den ene akkord,
men det var en uendelig aften. Den sluttede med om-
favnelser, snak og en masse respekt, og tilsidst blev
jeg kørt til mit logi af en tjener, hvilket vist også var
nødvendigt.

Jeg lå længe i sengen på mit rum i den tilstand, hvor
man er en slags for fuld til at falde i søvn og rummet
drejer, men jeg var stor indeni. Jeg svor aldrig at glem-
me.